

FF SOLUTIONS

RI-Buitenbouw B.V.

Quickscan
Natuurwetgeving
'Bizetlaan 2'
te Nijkerk

Oplossingen flora en fauna binnen het wettelijk kader

FF Solutions is een merknaam
onder RI-Buitenbouw B.V.
Duifhuis 34, 3862 JG te Nijkerk

info@ri-buitenbouw.nl
info@bouwbulderweg.nl
06-51098912

Rabobank IBAN NL 10RABO0324421516
BTW-nr. NL 8521 84 657 B01
KvK 56556497

Colofon

Titel
Subtitel

Quickscan Natuurwetgeving
Bizetlaan 2, te Nijkerk

Opdrachtgever

Gemeente Nijkerk
Van 't Hoffstraat 24
3863 AX Nijkerk

Projectlocatie
Projectnummer

Bizetlaan 2, te Nijkerk
15QS03-25

Datum
Status

10 juli 2025
Definitief

Veldonderzoek

■■■■■■■■■■
BSc Wiskunde en Toepassingen, Universiteit Utrecht
Oud-vrijwilliger IVN Nijkerk bij Landschapsbeheer en Weidevogelbescherming
Gecertificeerd Imker

Auteur(s)

■■■■■■■■■■

Kwaliteitscontrole

■■■■■■■■■■
Werkvoorbereider Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 3
Planvormer Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 4
European Tree Worker (ETW)
European Tree Technician (ETT)
Boom technisch adviseur, Norminstituut handboek bomen
HBO Minor bomen en stedelijke omgeving
Gecertificeerd Boom Veiligheid Controleur

Kennismaken met FF Solutions

FF Solutions 'Natuurbescherming'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het in kaart brengen van voorkomende ecologische vraagstukken die zich bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheersmaatregelen kunnen voordoen. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling en-/of beheersmaatregel zal er rekening moeten worden gehouden met eventuele beschermde soorten, gebieden en-/of houtopstanden. Onze ecologen brengen de risico's van de voorgenomen activiteit in kaart en bieden een passende oplossing ten aanzien van de te beschermen soorten, gebieden en-/of houtopstanden. Ons uitgangspunt is de natuur respecteren, zorgvuldig handelen en de ruimte te zoeken om het voorgenomen project doorgang te laten vinden.

FF Solutions 'Boomtechniek'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het onder andere in kaart brengen van voorkomende boomvraagstukken die bij ruimtelijke ontwikkelingen zich kunnen voordoen.

FF Solutions is voorzien van de laatste kennis op het gebied van boomtechniek met betrekking tot wet- en regelgeving en groeiomstandigheden van de boom. De kennis is getoetst onder Europees toezicht, het EAC. Middels een puntensysteem wordt de kennis en kwaliteit van de kennis op peil gehouden en geborgd. FF Solutions onderhoudt de vereiste kwalificaties, waardoor de certificering geborgd blijft.

FF Solutions 'Landschappelijke inpassingen'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het o.a. in kaart brengen en tekenen van landschappelijke inrichtingsplannen die bij ruimtelijke ontwikkelingen toegepast kunnen worden.

FF Solutions is voorzien van kennis op het gebied van landschappelijke inpassingen met betrekking tot het in kaart brengen van gebied eigen natuurwaarden. FF Solutions onderhoudt de benodigde kennis door continu zich te blijven verdiepen in natuur- en cultuurwaarden die gesteld worden aan bepaalde gebieden. FF Solutions onderhoudt dan ook diverse kwalificaties die aan dit onderwerp zijn gerelateerd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Wetgeving	5
1.2	Methoden	6
1.3	Betrouwbaarheid	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Gebiedsbeschrijving	8
2.1	Topografische ligging	8
2.2	Huidig gebruik projectlocatie en omgeving	8
2.3	Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen	10
3	Gebiedsbescherming	11
3.1	Natura 2000-gebieden	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	13
3.3	Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	14
3.4	Ander beleidsmatig beschermd gebied	14
4	Beschermde houtopstanden	16
4.1	Specifieke zorgplicht houtopstanden	16
5	Soortenbescherming	17
5.1	Broedvogels	17
5.2	Vleermuizen	20
5.3	Overige zoogdieren	22
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	24
5.5	Insecten en ongewervelden	24
5.6	Vaatplanten	26
5.7	Nader onderzoek	27
5.8	Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming	27
6	Samenvatting	31
7	Bijlagen	33
	Bijlage 1: Bronnen	33
	Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving	34
	Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen	40

1 Inleiding

FF Solutions heeft van gemeente Nijkerk opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Bizetlaan 2', te Nijkerk. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande bebouwing te slopen ten behoeve van nieuwbouw.

De Quicksan Natuurwetgeving heeft als doel in te schatten of er binnen de te onderzoeken locatie beschermde planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die een beschermde status hebben en mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op beschermde houtopstanden, gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

1.1 Wetgeving

Om het voorliggend document beter te begrijpen zal een korte toelichting gegeven worden over de relevante wetgeving; de Omgevingswet (zie bijlage 2 voor aanvullende informatie).

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Naast de algemene zorgplicht geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (zie bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van deze activiteiten).

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook

om soorten van nationaal belang. Hiernaast wordt ook de bescherming van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen geborgd door de Ow. Tevens ziet de Ow er op toe dat houtopstanden in de fysieke leefomgeving worden beschermd.

Behalve de algemene zorgplicht, kent de Ow ook diverse specifieke zorgplichten die duidelijk maken wat er wel en niet moet gebeuren bij een activiteit. Aan de natuur gerelateerde specifieke zorgplichten zien toe op:

- Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal);
- Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (art. 11.27 Bal); en
- Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (art. 11.116 Bal).

1.2 Methodes

Het verrichte onderzoek is opgedeeld uit een bureau- en veldonderzoek, welke samen leiden tot inzicht in aanwezigheid van beschermde soorten en geschikt habitat. Bij de beoordeling van het onderzoeksgebied is allereerst een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten binnen en rondom de projectlocatie, de ligging van beschermde gebieden in de regio van de projectlocatie en aanwezige houtopstanden en relevante regelgeving. Daarvoor is onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF genoemd) geraadpleegd voor actuele verspreidingsgegevens van soorten (zie bijlage 1 voor bronnen). Het bureauonderzoek dient als basis voor veldonderzoek welke plaatsvindt binnen het onderzoeksgebied. Tijdens het veldonderzoek is onderzoek gedaan naar (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten, welke voor kunnen komen of in de directe omgeving vanuit actuele data zijn vastgesteld. Tijdens het veldonderzoek is er onder andere gebruik gemaakt van de checklist voor het inschatten van de aanwezigheid van vleermuizen, opgesteld door Netwerk Groene Bureaus. Tevens is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

Door resultaten van het veld- en bureauonderzoek te combineren wordt beoordeeld welke effecten te verwachten zijn als gevolg van de geplande ingrepen op (potentieel) aanwezige soorten en hun habitat, beschermde gebieden en houtopstanden. Naar aanleiding van de effectenbeoordelingen volgt een advies in te ondernemen stappen binnen de relevante ontwikkeling.

1.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform geldende regelgeving omtrent natuurbescherming (zie bijlage 2). Het betreft een momentopname en levert een toetsing op van de geschiktheid van de projectlocatie voor beschermde soorten.

Het incidenteel ter plaatse zijn van beschermde soorten is daarentegen nooit met zekerheid te voorspellen. FF Solutions verwerpt op voorhand aansprakelijkheid met betrekking tot mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door FF Solutions verrichte onderzoek neemt. Een Quicksan is in de regel geldig voor een duur van 2 tot 3 jaar, behalve indien in deze periode de ecologische omstandigheden dermate veranderd zijn en/of de relevante regelgeving of inzichten daartoe behorend zijn veranderd. Indien uitvoering van een ontwikkeling met meer dan 3 jaar wordt verschoven, wordt aangeraden de uitkomsten van de Quicksan wederom te toetsen.

FF Solutions verklaart geen onderzoek uit te voeren binnen het onderzoeksgebied met als doel om resultaten van wettelijke of maatschappelijke vereisten te ontwijken, die gebleken zijn uit eerder onderzoek.

1.4 Leeswijzer

Dit onderzoek is opgedeeld in een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Hoofdstuk 2 bestaat uit de gebiedsbeschrijving, waarin het huidige gebruik, het toekomstige gebruik en topografische ligging van de projectlocatie besproken wordt. In hoofdstuk 3 vindt u het hoofdstuk over gebiedsbescherming en de resultaten aan de hand van bureauonderzoek. Aansluitend zullen in hoofdstuk 4 de beschermde houtopstanden besproken worden. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten vanuit het veld- en bureauonderzoek omtrent soortenbescherming en de effectenbeoordeling. Per categorie beschermde soorten worden de vaststellingen, effectenbeoordelingen en het hierop volgende advies besproken. Het onderzoek wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met de samenvatting en conclusies op de uitkomst van het gehele onderzoek.

2 Gebiedsbeschrijving

Binnen dit hoofdstuk wordt de huidige situering van de projectlocatie en voorgenomen ontwikkelingen beschreven. Tevens zal ingegaan worden op de huidige staat van de projectlocatie en belangrijke kenmerken die zijn vastgesteld tijdens het veldbezoek.

2.1 Topografische ligging

De projectlocatie bevindt zich binnen de bebouwde kom van Nijkerk (zie Fig. 2.0). Het onderzoeksgebied zoals opgenomen in voorliggende Quickscan is eveneens zichtbaar in Fig. 2.0.

Fig. 2.0, Topografische aanduiding projectlocatie (rood omrand) en onderzoeksgebied (blauw omrand) (achtergrondbron: www.pdok.nl)

2.2 Huidig gebruik projectlocatie en omgeving

Binnen de projectlocatie is sprake van een schoolgebouw dat is opgetrokken uit baksteen spouwmuren. De spouwmuren zijn voorzien van open stootvoegen. Het schoolgebouw bestaat uit slechts één bouwlaag (begane grond) en heeft platte dakvlakken. Er is geen sprake van grote openingen of nissen in muren. De ruimten tussen het schoolgebouw zijn gedeeltelijk verhard in verband met schoolpleinen. De overige ruimten zijn voorzien van gecultiveerd groen bestaande uit (lage) heesterbeplanting, struiken en bomen. In het noordwesten van de projectlocatie is sprake van een speelterrein gelegen tussen bomen.

De omgeving rondom de projectlocatie bestaat uit rijwoningen, wegen, parkeervakken en overig openbaar groen.

Fig. 2.1, Schoolgebouw (noordzijde) (bron: FF Solutions)

Fig. 2.2, Schoolgebouw (noordzijde) (bron: FF Solutions)

Fig. 2.3, Schoolgebouw (oostzijde) (bron: FF Solutions)

Fig. 2.4, Schoolgebouw (zuidzijde) (bron: FF Solutions)

Fig. 2.5, Schoolgebouw (zuidzijde) (bron: FF Solutions)

Fig. 2.6, Open stootvoegen in schoolgebouw (bron: FF Solutions)

Fig. 2.7, Speelsterrein tussen bomen in het noordwesten van de projectlocatie (bron: FF Solutions)

2.3 Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande bebouwing te slopen ten behoeve van nieuwbouw (zie Fig. 2.8). De nieuwbouw bestaat uit een woonhofje die gerealiseerd wordt op de vrijgekomen ruimte na de sloop. Uit gegevens van de inloopbijeenkomst van gemeente Nijkerk (mei 2024) volgt dat de woningen worden opgebouwd uit twee bouwlagen. Het speelterrein in het noordwesten van de projectlocatie blijft behouden, waarbij het uitgangspunt bestaat dat geen bomen worden gekapt. Wel wordt mogelijk het speelterrein geherstructureerd. Op het overige terrein is het uitgangspunt dat bomen waar mogelijk behouden blijven, echter is een concreet kapplan nog niet bekend. Mogelijk dat de berken in het (zuid)oosten van de projectlocatie gekapt worden in verband met de realisatie van parkeervakken.

Fig. 2.8, Gebiedsvisie (bron: gemeente Nijkerk)

3 Gebiedsbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierbij zal beoordeeld worden of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op de betreffende gebieden.

3.1 Natura 2000-gebieden

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebieden die aangewezen zijn als Natura 2000-gebied (zie Fig. 3.0). Het meest nabijgelegen N2000-gebied is 'Arkemheen' op circa 3,00 km van de projectlocatie¹. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelig gebied is 'Veluwe' op circa 8,85 km van de projectlocatie.

Fig. 3.0, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van de N2000-gebieden (achtergrondbron: AERIUS Calculator)

Effectenbeoordeling Ow en advies

Doordat de projectlocatie niet binnen een Natura 2000-gebied bevindt, is er geen sprake van interne effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling. Er is hiermee ook geen sprake van verlies aan oppervlak van Natura 2000-gebieden door de ontwikkeling.

De projectlocatie is op een minimale afstand van circa 3,00 km gelegen van Natura 2000-gebieden. Om een nadere inschatting te maken in negatieve effecten die te verwachten zijn als gevolg van externe effecten, wordt gebruik gemaakt van de storende factoren uit de voormalige *Effectenindicator Natura 2000-gebieden*. In Tab. 3.1 is een korte uiteenzetting gemaakt.

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne en externe factoren (zie Tab. 3.1). Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

¹ De afstanden van de projectlocatie naar beschermde gebieden wordt berekend vanuit het middelpunt van de projectlocatie.

Tab 3.1, Storende factoren en te verwachten negatieve effecten (achtergrondbron: Effectenindicator Natura 2000-gebieden)

Storende factor	Negatieve effecten te verwachten?	Reden
Verlies oppervlak	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Verzuring/vermesting	Mogelijk	Aanleg en gebruik leidt tot stikstofemissie
Verzoeting/verziltiging	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verontreiniging	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en is gebonden aan de reguliere milieuwetgeving
Verdroging/vernatting/etc.	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verandering substraat	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Geluid	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Licht	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Trilling	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Verstoring door mensen	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Mechanische effecten	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Barrièrewerking	Nee	Het project leidt niet tot het ontstaan van een barrière tussen N2000-gebieden, zoals een weg
Versnippering	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied of essentiële verbindingzones tussen N2000-gebieden
Verbreiding van soorten	Nee	Het project leidt niet tot de introductie van soorten in een gebied waar deze momenteel niet voorkomen

Binnen de huidig voorgenomen ontwikkeling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Indien significante gevolgen op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden optreden, dient een omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten aangevraagd te worden.

3.1.1 Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht (zie pag. 13).

Binnen de huidige voorgenomen ontwikkeling zijn, los van mogelijke stikstofdeposities, geen interne of externe effecten te verwachten op Natura 2000-gebieden. Nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn hierom niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. Echter, in verband met mogelijk te verwachten stikstofdeposities zal een AERIUS-berekening gemaakt worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Eventuele maatregelen in het kader van stikstofdeposities zijn pas aan de orde als significant negatieve effecten te verwachten zijn op basis van de AERIUS-berekening en zijn hierom niet opgenomen in deze Quicksan.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

1. *Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;*
 - b. *wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.*

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Binnen de provincie Gelderland worden de NNN (Natuurnetwerk Nederland) GNN genoemd (Gelders Natuurnetwerk). De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebied dat aangewezen is als GNN-gebied of Groene ontwikkelingszone (Fig. 3.2).

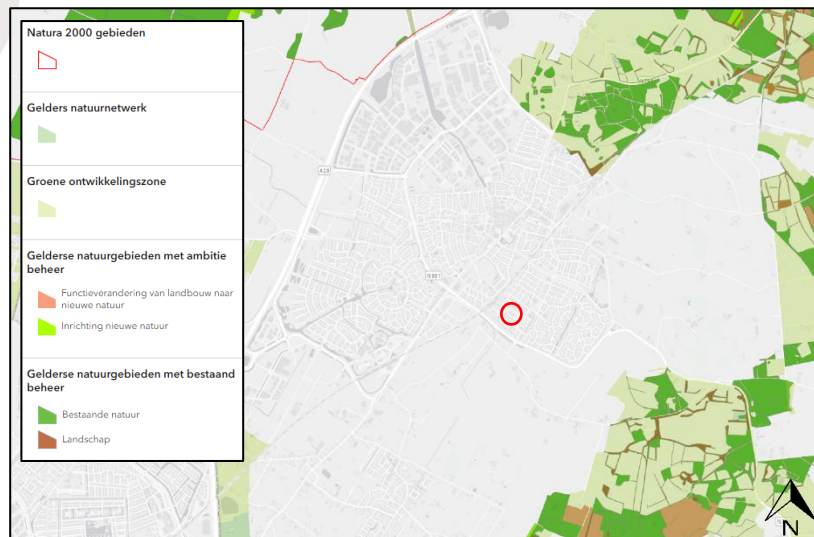

Fig. 3.2, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van NNN-gebieden (achtergrondbron: provincie Gelderland)

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is volledig gelegen buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszones. Externe effecten op het Gelders Natuurnetwerk en Groene

ontwikkelingszones worden conform *Omgevingsverordening provincie Gelderland* (prov. Gelderland, in werking vanaf 25-04-2025) niet getoetst. Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.

3.3 Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen

Voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen geldt, overeenkomstig met Natura 2000-gebieden, de specifieke zorgplicht zoals uiteengezet in art. 11.6 Bal. De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als bijzonder nationaal natuurgebied of bijzonder nationaal landschap.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De kernkwaliteiten van nationale landschappen (Ministerie van VROM, 2004) zijn terug te vinden in Bijlage 3. De kernkwaliteiten van de nationale landschappen worden vrijwel uitsluitend beïnvloed door interne ontwikkelingen of ontwikkelingen die op nabije afstand van een nationaal landschap plaatsvinden. Kernkwaliteiten die betrekking hebben op stikstofgevoelige landschappen/habitattypen (e.g. "actieve stuifzanden" vallend binnen nationaal landschap "Veluwe") kunnen daarentegen ook negatief beïnvloed worden door externe ontwikkelingen op grotere afstand van het betreffende nationale landschap.

Interne effecten op nationale landschappen zijn als gevolg van de ligging van de projectlocatie op voorhand uit te sluiten. Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden tevens geen negatieve effecten verwacht op nationale landschappen door externe effecten. Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is als gevolg van de ontwikkeling mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige landschappen/habitattypen die als kernkwaliteit opgenomen zijn bij een nationaal landschap. Deze relevante stikstofgevoelige landschappen/habitattypen zijn opgenomen in Natura 2000-gebieden, waarvoor reeds het advies gegeven is om een AERIUS-berekening uit te voeren (zie Hoofdstuk 3.1). Eventuele maatregelen in het kader van stikstofdeposities, en hiermee in het kader van de specifieke zorgplicht, zijn pas aan de orde als significant negatieve effecten te verwachten zijn op basis van de AERIUS-berekening en zijn hierom niet opgenomen in deze Quickscan. Er is, los van mogelijke stikstofdeposities, geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere nationale landschappen.

3.4 Ander beleidsmatig beschermd gebied

De projectlocatie is volgens *Omgevingsverordening provincie Gelderland* (prov. Gelderland, in werking vanaf 25-04-2025) gelegen binnen "Gelderse streek Gelderse Vallei". De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als ander beleidsmatig beschermd gebied.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Regels ter bescherming van "Gelderse streek Gelderse Vallei" zijn opgenomen in *Omgevingsverordening provincie Gelderland* in Afd. 5.3 'Instructieregels omgevingsplan: landschap'.

Artikel 5.33 (beschermen landschap algemeen) stelt als een omgevingsplan een activiteit of ontwikkeling toelaat, dit omgevingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop rekening is gehouden met de in het projectgebied aanwezige kernkwaliteiten. Specifiek stelt Artikel 5.37 (beschermen landschap Gelderse streken: Gelderse Vallei) dat voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Gelderse Vallei wordt bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en

ontwikkeldoelen van het landschap. Het accent van de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van een landschap zoals benoemd in de omgevingsverordening ligt, zoals benoemd door provincie Gelderland, op het buitengebied. De provincie Gelderland verwacht dat gemeenten zelf de kwaliteiten van hun steden en dorpen beschrijven en daarmee rekening houden. De bescherming van Gelderse streek Gelderse Vallei wordt wegens het voorgaande niet verder meer beschreven.

4 Beschermde houtopstanden

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op de invloed welke de voorgenomen ontwikkelingen kunnen hebben op beschermde houtopstanden.

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. In bijlage 2 worden de regels nader toegelicht.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is gelegen binnen de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in art. 11.111, lid 2 Bal. Er zijn houtopstanden binnen de projectlocatie aanwezig in de vorm van bomen rond een speelterrein en bomen in openbaar groen (zie Hoofdstuk 2.2). De regels uit de Ow voor de bescherming van houtopstanden gelden niet voor houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Er kan echter sprake zijn van een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bij de verwijdering van bomen.

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden.

4.1 Specifieke zorgplicht houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor houtopstanden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbepplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Binnen de huidig voorgenomen werkzaamheden worden mogelijk houtopstanden geveld. De bomen zijn geen onderdeel van bosareaal, waardoor geen negatieve effecten optreden op de instandhouding van bosareaal. De landschappelijke waarden en natuurbeschermingswaarden die genoemd zijn in de specifieke zorgplicht van houtopstanden zullen geborgd worden in Hoofdstuk 3 en Hoofdstuk 5. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.

5 Soortenbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op bureau- en veldonderzoek dat heeft plaatsgevonden om te bepalen welke invloeden de voorgenomen ontwikkelingen hebben op beschermde soorten. Er zal per soortgroep een nadere beschrijving gegeven worden van onderzoeksresultaten, effectenbeoordeling van de ingreep en indien van toepassing wordt aangegeven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is. Dit bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is en er aanvullend onderzoek plaats dient te vinden. Tevens wordt beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn met betrekking tot omgevingsvergunningen.

Er is gebruik gemaakt van actuele verspreidingsgegevens van onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP)² om te bepalen of beschermde soorten aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie (in een straal van één kilometer). Het aansluitende veldonderzoek waarbij gelet wordt op (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten vond plaats op 9 mei 2025 (20°C, licht bewolkt, droog, 2 Bft). Middelen welke gebruikt worden bij veldbezoeken zijn bijvoorbeeld een (nacht)verrekijker Swarovski EL 8.5x42 WB Swarovision en-/of zaklamp.

5.1 Broedvogels

Beschermde vogelsoorten worden onderscheiden in twee categorieën; broedvogels met jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels voor welke nesten beschermd zijn louter tijdens het broedseizoen. Nesten van soorten binnen de laatste categorie kunnen echter eveneens jaarrond beschermd zijn indien er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn die dit rechtvaardigen.

Bij de kwalificatie van broedvogels binnen dit document is gebruik gemaakt van *Beleidsregels soortenbescherming Gelderland* van provincie Gelderland³.

5.1.1 Jaarrond beschermde nesten van broedvogels

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse broedvogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.0 voor verzameltabel⁴.

Tab 5.0, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'broedvogels jaarrond beschermde nesten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk , buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus , kerkuil, ooievaar, ransuil , roek, slechtvalk, sperwer, steenuil , wespandief, zwarte wouw	Vogelrichtlijn	-

² De NDFP verleent toegang tot gebruik van hun databank. Verkregen informatie is bij FF Solutions aanwezig, en mag worden ingezien. Ter bescherming van de NDFP wordt de verkregen informatie van de NDFP niet aan derden verspreid. Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen worden enkel gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te geven.

³ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR709837/1>

⁴ De soorten weergegeven met **rode letters** zijn soorten welke genoemd worden op de rode lijst van Nederland. Op de rode lijst zijn soorten vermeld die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten vastgesteld binnen de projectlocatie. Buiten de projectlocatie, in de omliggende wijk, zijn auditief huismussen vastgesteld.

Het projectgebouw is ongeschikt gebleken voor vestiging door vogels met jaarrond beschermde nesten. Dakvlakken zijn plat en er zijn geen grote openingen of nissen in muren waar te nemen. Vestigingsplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten binnen het projectgebouw.

De opgaande gewassen en bomen binnen en rondom de projectlocatie zijn onderzocht op holten, (grote) nesten en andere sporen. Het ontbreekt aan sporen als braakballen, krijtsporen of (grote) nesten. Er wordt uitgesloten dat tijdens het veldonderzoek vogels met jaarrond beschermde nesten in groenstructuren gevestigd zijn.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de projectlocatie voorziet in essentieel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Huismussen kunnen desalniettemin gebruik maken van het gecultiveerd groen als onderdeel in hun leefgebied. Voor huismussen bieden ook omliggende tuinen een ruim aanbod aan groen. Tevens blijft binnen de ontwikkeling het groen in het noordwesten van de projectlocatie volledig behouden en wordt overig groen waar mogelijk ingepast.

Effectenbeoordeling Ow

Vestigingsplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten binnen de projectlocatie, tevens vormt de projectlocatie geen essentieel onderdeel in het leefgebied van soorten binnen deze categorie. Er worden hierom geen negatieve effecten verwacht op broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en).

5.1.2 Broedvogels algemeen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse algemene broedvogels waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.1 voor verzameltabel⁵. Broedvogels welke in *Beleidsregels soortenbescherming Gelderland* (prov. Gelderland) aangeduid worden als 'mogelijk jaarrond beschermd' zijn opgenomen als algemene broedvogel indien in deze situatie voldoende alternatieve locaties voor nesten aanwezig zijn.

Tab 5.1, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'algemene broedvogels'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Algemene broedvogels	Aalscholver, appelvink, bergeend, blauwe kiekendief , blauwe reiger, boerenwaluw , bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boomleeuwerik, boompieper, bosrietzanger, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, dodaars, ekster, fazant, fitis, fuut, gaai, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart , glanskop, goudhaan, goudplevier , goudvink, grasmus, graspieper , grauwe gans,	Vogelrichtlijn	-

⁵ Soorten welke weergeven zijn met **dikgedrukte letters** zijn soorten welke genoemd worden op de Unielijst. Deze lijst bevat invasieve exoten welke binnen de EU schade toebrengen (of dit in de toekomst gaan doen). Deze notatie zal in verdere verzameltabelen binnen dit document aangehouden blijven.

	grauwe vliegenvanger , groene specht, groenling, grote barsijs, grote bonte specht, grote Canadese gans, grote lijster , grote zaagbek, grote zilverreiger, heggenmus, holenduif, houtduif, houtsnip, huiswaluw , ijsvogel, kauw, keep , Kievit, kip, kleine barsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine mantelmeeuw, kleine plevier, kleine zwaan, kneu , knobbelzwaan, koekoek , kokmeeuw, kolgans, koolmees, koperwiek, kraanvogel , krakeend, kramsvogel , kuifeend, lepelaar, meerkoet, merel, oeverloper , oeverwaluw, pimpelmees, putter, raaf , regenwulp, rietgors, rietzanger, ringmus , ringsnaveleend, rode wouw, roodborst, scholekster, Siberische tjiftjaf, sijs, slobeend , smelleken, smient , spotvogel , spreeuw, staartmees, stormmeeuw, tjiftjaf, toendrarietgans, torenvalk , tuinfluiter, tureluur , Turkse tortel, veldleeuwerik , vink, visarend, visdief , vuurgoudhaan, waterhoen, watersnip , wilde eend, winterkoning, wintertaling , witgat, witkopstaartmees, witte kwikstaart, wulp , zanglijster, zeearend , zilvermeeuw, zwarte kraai, zwarte mees , zwarte roodstaart, zwarte specht, zwartkop		
	Cairina, Chinese knobbelgans, mandarijneend, soepeend, soepgans, stadsduif	Exoot ⁶	-
	Nijlgans	Unielijst	-

Veldonderzoek

Visueel en auditief zijn algemene broedvogels waargenomen binnen het onderzoeksgebied tijdens het veldbezoek, het gaat hier om bijvoorbeeld de merel. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen de projectlocatie of invloedssferen.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande bebouwing te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen de projectlocatie of invloedssferen. De voorgenomen ontwikkelingen kunnen mogelijk leiden tot het beschadigen, vernielen of wegnemen van nestplaatsen en eieren, maar ook tot het doden of verstoren van soorten indien actieve nestplaatsen aanwezig zijn binnen de projectlocatie of invloedssferen. Indien een nest tijdens broed of grootbrengen van de jongen te lang verstoord en verlaten wordt, raken eieren/jongen onderkoeld of verhongeren. Onderstaande wetgeving is van toepassing (zie pag. 20).

Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen, zoals reeds gemeld, mogelijk leiden tot schade aan nestplaatsen van algemene broedvogels. Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te benoemen. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist veel later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 augustus is slechts een indicatie. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, wordt voorkomen dat nestplaatsen beschadigd raken. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen echter uitgevoerd worden, mits zeker gesteld wordt dat er geen actieve nestplaatsen aanwezig zijn.

⁶ Voor de bepaling welke soorten exoten zijn is gebruik gemaakt van gegevens van Sovon.

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2 Vleermuizen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden vleermuizen waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.2 voor verzameltabel.

Tab 5.2, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vleermuizen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger , rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	-

5.2.1 Verblijfplaatsen binnen de projectlocatie

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er visueel geen vleermuizen aangetroffen. Om een inschatting te maken van mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is gebruik gemaakt van de *Checklist aanwezigheid* uit het Vleermuisprotocol van Netwerk Groene Bureaus.

Het projectgebouw is geschikt gebleken voor vestiging door gebouwbewonende vleermuizen. Spouwmuren zijn voor vleermuizen toegankelijk via open stootvoegen. Het is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten dat gebouwbewonende vleermuizen gevestigd zijn in het projectgebouw. Echter, de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis en massawinterverblijfplaatsen wordt op basis van de relatief beperkte hoogte van de bebouwing en het ontbreken van voldoende bufferwerking wel reeds uitgesloten. Op basis van de koloniekartaar meervleermuis (v20240520, Netwerk Groene Bureaus) en het Vleermuisprotocol is het niet uit te sluiten dat satellietverblijfplaatsen van de meervleermuis aanwezig zijn. Daarentegen wordt niet verwacht dat er kraamkolonies of paarverblijfplaatsen van de meervleermuis aanwezig zijn.

De bomen binnen de projectlocatie zijn geïnspecteerd op holten, scheuren en loszittende bast. Alle bomen zijn ongeschikt voor vestiging door boombewonende vleermuizen door het ontbreken van deze elementen. De berken in het zuidoosten van de projectlocatie hebben weliswaar wat rotte plekken bij voormalige takaanhechtingen, echter zijn deze niet naar binnen toe ingerot.

Effectenbeoordeling Ow

Vleermuizen zijn niet in staat zelf verblijfplaatsen te realiseren en zijn onder andere afhankelijk van door de mens gerealiseerde bouwwerken. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk in verblijfplaatsen met diverse functies welke dienen te voldoen aan specifieke voorwaarden. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen opgeheven worden, invliegopeningen afgedekt raken (opsluiten of buitensluiten) of soorten worden verstoord of gedood. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen (opgenomen in de Habitatrichtlijn), of het verstoren van deze soorten, is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie en of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling.

Advies

Er dient nader onderzoek gedaan te worden of vleermuizen verblijven in de bebouwing, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Zie Hoofdstuk 5.7 *Nader onderzoek* voor meer details.

5.2.2 Foerageergebied

Veldonderzoek

Er zijn opgaande gewassen en bomen aanwezig rondom de projectlocatie welke voor vleermuizen zorgen voor luwe omgevingen binnen de projectlocatie waarin gevoerageerd kan worden. Zowel de projectlocatie, als omliggende omgeving, kan dienst doen als foerageergebied voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling Ow

Mogelijk foerageren vleermuizen boven of rond de projectlocatie. Bomen blijven binnen de ontwikkeling waar mogelijk behouden, waarbij in ieder geval de bomengroep in het noordwesten van de projectlocatie behouden blijft. De omgeving rondom de projectlocatie zal na afronding van de ontwikkelingen tevens onaangetast zijn. Na de voorgenomen ontwikkelingen zal voldoende foeragegebied aanwezig blijven en zullen er geen permanente effecten optreden doordat de projectlocatie na de ontwikkeling eveneens weer toegankelijk is.

Tijdens de ontwikkelingen kan er echter wel mogelijk sprake zijn van een toename aan verlichting richting omliggende gebieden welke verstorend kan werken indien vleermuizen hier foerageren.

Advies

Tijdens de voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk een tijdelijk negatief effect ontstaan op het foeragegebied voor vleermuizen door toename van verlichting richting bomen binnen en rond de projectlocatie. Dit effect kan echter voorkomen worden door, indien verlichting gebruikt wordt, deze louter richting de projectlocatie te schijnen of uit te zetten na zonsondergang.

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent foeragegebied mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2.3 Vliegroutes

Veldonderzoek

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuisroutes verbinden op (grote) afstand verschillende soorten habitats (verblijfplaatsen, foerageergebied) met elkaar. Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan duidelijke lijnvormige landschapselementen die dienst kunnen doen als essentiële vliegroute.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan duidelijke lijnvormige landschapselementen die dienst kunnen doen als essentiële vliegroute. Er worden hierom geen overtredingen verwacht op de Ow omtrent vliegroutes voor vleermuizen.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent vliegroutes.

5.3 Overige zoogdieren

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden overige zoogdieren waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.3 voor verzameltabel.

Tab 5.3, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'overige zoogdieren'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Overige zoogdieren	Bunzing, das, eekhoorn, steenmarter	Nationaal beschermd	-
	Dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling

Veldonderzoek

De NDFF meldt enkele waarnemingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) rond de projectlocatie, het gaat hier om de bunzing, das, eekhoorn en steenmarter. Binnen de resultaten van het veldbezoek zal per specifiek beschermde soort een beschrijving worden gegeven.

Bunzing De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied (Zoogdiervereniging). Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande holen gebruikt, zoals konijnenholen en holen van bijvoorbeeld muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt. In de winter zoeken bunzingen vaak warmere plekken op, zoals hooi- en stobalen. In het landschap zijn bunzingen sterk gebonden aan kleinschalige landschapselementen die voorzien in voldoende dekking. De projectlocatie ligt niet in het voorkeurs habitat voor de bunzing, maar is gelegen in stedelijk gebied. Hoewel er binnen de projectlocatie sprake is van enig groen, biedt dit groen binnen het stedelijke gebied onvoldoende beschutting voor de bunzing om zich hier te vestigen. Het voorgaande komt mede doordat leerlingen van de school ook door groenstructuren heen struinen, hetgeen vooral in het noordwesten van de projectlocatie duidelijk zichtbaar is. Daarnaast zijn er geen holen in de grond waargenomen tijdens het veldonderzoek en ontbreekt het ook aan sporen als prooiresten en latrines. Er zijn geen aanwijzingen dat de bunzing de projectlocatie als leefgebied in gebruik neemt.

Das Tijdens het veldonderzoek zijn binnen de projectlocatie geen sporen gevonden van de das. Het ontbreekt aan burchten of andere sporen die duiden op de aanwezigheid van de das. Er wordt uitgesloten dat de das gevestigd is binnen de projectlocatie of hier essentieel leefgebied bezet.

Eekhoorn Binnen en rondom de projectlocatie zijn bomen aanwezig, deze laten echter geen vestigingsplaatsen van de eekhoorn zien. Nesten van eekhoorns worden uitgesloten ten tijde van het veldonderzoek.

Steenmarter De steenmarter is een soort welke vooral te vinden is in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig ook in steden (Zoogdiervereniging). Tijdens het veldonderzoek kon de projectlocatie volledig gericht onderzocht worden op sporen van de steenmarter. Er zijn geen prooiresten of latrines gevonden en is geen sprake van een sterke geur. Daarnaast zijn er geen holten waargenomen in de grond en is er geen sprake van overhoeken waar de steenmarter kan vestigen. Er zijn geen aanwijzingen dat de steenmarter de projectlocatie als essentieel leefgebied in gebruik neemt of hier vestigingsplaatsen bezet.

Op basis van verspreidingsgegevens, aanwezig habitat en het ontbreken van sporen als latrines, holen of prooiresten, wordt uitgesloten dat andere streng beschermde soorten aanwezig zullen zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk verblijven minder streng beschermde soorten, zoals de egel, incidenteel binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie aanwezig zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de egel, voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse reptielen, amfibieën en-/of vissen waargenomen rond projectlocatie, zie Tab. 5.4 voor verzameltabel.

Tab 5.4, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'reptielen, amfibieën en vissen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Reptielen, amfibieën en vissen	Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Geelbuikschildpad, lettersierschildpad	Unielijst	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt geen vaststellingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) rond de projectlocatie. Binnen de projectlocatie en directe omgeving is tevens geen jaarrond wateroppervlak aanwezig. Specifiek beschermde reptielen, amfibieën en vissen stellen specifieke eisen aan hun habitat, er is geen geschikt habitat welke voldoet aan specifieke eisen aanwezig. Het ontbreken van wateroppervlak maakt aanwezigheid van beschermde vissen eveneens niet mogelijk. Incidenteel kunnen minder beschermde soorten amfibieën, zoals de bruine kikker, voorkomen binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie aanwezig zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de bruine kikker, voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.5 Insecten en ongewervelden

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse insecten en-/of ongewervelden waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.5 voor verzameltabel.

Tab 5.5, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'insecten en ongewervelden'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Insecten en ongewervelden	Grote vos	Nationaal beschermd	-
	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder kleine parelmoervlinder, blauwe metselbij, gewone tubebij	Zorgplicht	-
	Aziatische hoornaar	Unielijst	-

5.5.1 Libellen

Veldonderzoek

Er zijn geen specifiek beschermde voortplantingsplaatsen en/of beschermde libellen waargenomen binnen de projectlocatie en directe omgeving. Binnen de projectlocatie en directe omgeving bevindt zich geen geschikt habitat voor (streng beschermde) libellen, mede door het ontbreken van (jaarrond) wateroppervlak. Tevens zijn er vanuit de NDFF geen vaststellingen bekend van streng beschermde libellen in de directe omgeving van de projectlocatie. Het is uitgesloten dat beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat vestigingsplaatsen van libellen aanwezig zijn binnen en rond de projectlocatie, hierom zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en). Eventueel aanwezige libellen zijn in staat te vluchten bij verstoring.

5.5.2 Dag-/nachtvlinders

Veldonderzoek

Vanuit de NDFF is de grote vos vastgesteld rond de projectlocatie. Het habitat voor specifiek beschermde vlinders (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) voldoet aan specifieke eisen omtrent waard- en nectarplanten.

Grote vos De grote vos is vooral in bosrijke omgeving te vinden, denk aan bossen, bosranden en boomgaarden (Vlinderstichting). De aanwezigheid van de waardboom is hierbij van belang. De waardplant is voornamelijk iep, maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten. De grote vos zwerft veel rond en voedt zich met honingdauw, bloedende bomen en rottend fruit. In het projectgebied ontbreekt het aan geschikt habitat voor de grote vos, mede door het ontbreken van de hoofdwaardplant; de iep. Het is uitgesloten dat de grote vos voortplantingshabitat of essentieel habitat binnen de projectlocatie bezet.

Tijdens het veldbezoek is er geen habitat aanwezig bevonden binnen en rond de projectlocatie welke voldoet aan eisen voor andere specifiek beschermde dag-/nachtvlinders. Het voorgaande bijvoorbeeld door het ontbreken van geschikte waardplanten. Tevens zijn er geen beschermde dag-/nachtvlinders waargenomen. Het is uitgesloten dat specifiek beschermde soorten gevestigd zijn binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie gevestigd zijn binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden

wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.5.3 Overige ongewervelden

Veldonderzoek

Binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie ontbreekt het aan kenmerken die specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie stellen aan hun leefgebied. Zo is er geen rottend eikenhout of jaarrond wateroppervlak waargenomen binnen de projectlocatie. Er zijn geen specifiek beschermde soorten waargenomen. De NDFF laat eveneens geen streng beschermde soorten zien in de omgeving van de projectlocatie. Het is uitgesloten dat specifiek beschermde soorten gevestigd zijn binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er wordt uitgesloten dat specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie gevestigd zijn binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.6 Vaatplanten

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse vaatplanten waargenomen rond de projectlocatie, zie Tab. 5.6 voor verzameltabel.

Tab 5.6, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vaatplanten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vaatplanten	Blaasvaren	Nationaal beschermd	-
	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder dubbelloof, Engels gras, korenbloem, steenanjer, waterlepelkje, witte waterranonkel	Zorgplicht	-
	Grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw	Unielijst	-

Veldonderzoek

Er zijn tijdens het veldbezoek geen specifiek beschermde planten aangetroffen of indicaties van het voorkomen van specifiek beschermde planten binnen de projectlocatie. Er is sprake van bestrating rondom de projectlocatie en gecultiveerde stukken groen. Er is eveneens gelet op het voorkomen van beschermde muurvegetatie. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Binnen de projectlocatie wordt de aanwezigheid van specifiek beschermde vaatplanten uitgesloten.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Het is uitgesloten dat door de geplande ontwikkeling verstoring van het leefgebied van specifiek beschermde soorten zal optreden, dit door afwezigheid van specifiek beschermde soorten. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.7 Nader onderzoek

Op basis van het uitgevoerd veld- en bureauonderzoek is geconstateerd dat in het onderzoeksgebied geschikt habitat aanwezig is voor een aantal specifiek beschermde soorten. Er verblijven mogelijk beschermde soorten binnen en rondom de aanwezige bebouwing.

Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar of vleermuizen verblijven in de bebouwing, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is. Gebruik makend van het Vleermuisprotocol wordt nader onderzoek geadviseerd naar kraam-, zomer-, winter-, en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Echter, de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis en massawinterverblijfplaatsen wordt op basis van de relatief beperkte hoogte van de bebouwing en het ontbreken van voldoende bufferwerking wel reeds uitgesloten. Op basis van de koloniekartaar meervleermuis (v20240520, Netwerk Groene Bureaus) en het Vleermuisprotocol is het niet uit te sluiten dat satellietverblijfplaatsen van de meervleermuis aanwezig zijn. Daarentegen wordt niet verwacht dat er kraamkolonies of paarverblijfplaatsen van de meervleermuis aanwezig zijn.

Nader onderzoek kan ook beoordelen of en welke maatregelen passend zijn binnen deze voorgenomen ontwikkeling. Tevens kan nader onderzoek bepalen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden.

Bij het aanvragen van omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is eveneens een onderzoek naar het inzetten van een erkend belang noodzakelijk. De Ow biedt namelijk mogelijkheden handelingen te doen aan of rondom nest en-/ of rustplaatsen van specifiek beschermde soorten indien een algemeen erkend belang kan worden gekoppeld aan de voorgenomen ontwikkeling. Om handelingen te doen, moeten maatregelen de schade aan beschermde soorten voorkomen, beperken of te niet doen, volgens de eisen die de Ow stelt.

5.8 Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming

Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) (zie Hoofdstuk 1.1 en bijlage 2). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht (zie pag. 28).

Om te voldoen aan de plicht vanuit de specifieke zorgplicht, is voorafgaand aan het verrichten van de ontwikkeling nagegaan of er aanwijzingen zijn dat vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Met betrekking tot vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten is dit onderzoek reeds uiteengezet in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. Met betrekking tot rode lijst-soorten het volgende:

Er is gebruik gemaakt van zowel objectieve gegevens volgend uit de NDFF en een veldonderzoek om te bepalen of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie (voor de NDFF is een omgevingsstraal aangehouden van 1 kilometer). Rode lijst-soorten die bekend zijn uit de

omgeving van de projectlocatie, of vastgesteld zijn tijdens het veldonderzoek, zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. De rode lijst-soorten die op basis van objectieve gegevens zijn vastgesteld binnen of rond de projectlocatie zijn voor de volledigheid tevens opgenomen in Tab. 5.7.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming	
1.	<p><i>Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;</i> <i>b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en</i> <i>c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.</i>
2.	<p><i>Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;</i> <i>2. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;</i> <i>3. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en</i> <i>4. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;</i> <i>b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;</i> <i>c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;</i> <i>d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;</i> <i>e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en</i> <i>f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.</i>
3.	<p><i>Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.</i></p>

Tab 5.7, Verzameltabel vaststellingen bureau- en veldonderzoek van rode lijst-soorten

Soortgroep	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond de projectlocatie
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, huismus, ransuil, steenuil
Algemene broedvogels	Blaauwe kiekendief, boerenzwaluw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, huiszwaluw, keep, kneu, koekoek, kraanvogel, kramsvogel, oeverloper, raaf, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, wulp, zeearend, zwarte mees
Vleermuizen	Laatvlieger
Overige zoogdieren	Bunzing, haas, konijn
Reptielen, amfibieën en vissen	-
Insecten en ongewervelden	Grote vos, kleine parelmoervlinder, blauwe metselbij, gewone tubebij
Vaatplanten	Blaasvaren, dubbelloof, Engels gras, korenbloem, steenanjer, waterlepel, witte waterranonkel

In onderstaande tabel wordt voor de soorten genoemd in Tab. 5.7 aangegeven of er potentie is tot aanwezigheid van deze soorten. Enkele soorten zijn reeds uitvoerig behandeld in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6, dit betreft bijvoorbeeld de broedvogels met jaarrond beschermde nesten. De potentie tot aanwezigheid wordt gebaseerd op objectieve gegevens als; de aanwezigheid van geschikt habitat voor een soort (bijv. wateroppervlak voor vissen), de aanwezigheid van specifieke waardplanten voor specifieke vlindersoorten, maar ook op basis van expert judgement. Indien noodzakelijk worden specifieke soorten nader toegelicht.

Tab 5.8, Verzameltabel voor potentie tot aanwezigheid van rode lijst-soorten

Potentie tot aanwezigheid	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond de projectlocatie
Hoog	Laatvlieger
Geen, laag of incidenteel	Boomvalk, huismus, ransuil, steenuil, blauwe kiekendief, boerenwaluw, gele kwikstaart, goudplevier, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, huiswaluw, keep, kneu, koekoek, kraanvogel, kramsvogel, oeverloper, raaf, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, visdief, watersnip, wintertaling, wulp, zeearend, zwarte mees, bunzing, haas, konijn, grote vos, kleine parelmoervlinder, blauwe metselbij, gewone tubebij, blaasvaren, dubbelloof, Engels gras, korenbloem, steenanjer, waterlepelkje, witte waterranonkel

De soort met een hoge potentie tot aanwezigheid betreft de laatvlieger. Deze soort is reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.2. Maatregelen die genomen moeten worden in het kader van de specifieke zorgplicht voor deze soort bestaan in eerste instantie uit het uitvoeren van nader onderzoek (zie Hoofdstuk 5.7). Deze soort is hierom niet verder opgenomen in dit hoofdstuk.

Voor de overige soorten zal de ontwikkeling niet leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen indien maatregelen worden genomen. De schaal van de projectlocatie ten opzichte van omliggende gebieden maakt dat de projectlocatie niet gezien kan worden als essentieel leefgebied of essentiële groeiplaats voor deze soorten. Binnen de ontwikkeling dient echter voorkomen te worden dat soorten worden gedood. Ten behoeve hiervan dienen maatregelen opgevolgd te worden. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht, en tevens algemene zorgplicht, zijn aan het eind van dit hoofdstuk ingevoegd.

In het kader van de algemene en specifieke zorgplicht wordt geadviseerd onderstaande maatregelen (voor specifieke soortgroepen) op te volgen;

Specifieke maatregelen algemene broedvogels
<ul style="list-style-type: none"> - Handelen buiten broedseizoen; - Deskundige schouwt locatie op aanwezige actieve nestplaatsen voorafgaand werkzaamheden; - Er wordt contact opgenomen met ecooloog bij calamiteiten (vestiging broedvogel).
Specifieke maatregelen voor foerageergebied van vleermuizen
<ul style="list-style-type: none"> - Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en -ondergang; of - Bouwlicht tussen zonsondergang- en opkomst uitzetten, of afwenden van de bomen binnen en rond de projectlocatie.

Algemene maatregelen

- Opdrachtgever schouwt locatie op aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden, bijvoorbeeld onder struikgewas of in bladhopen en overhoeken of in bebouwing;
- Rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegluchten;
- Draag zorg voor het veilig weggkomen van eventueel aanwezige soorten door openlaten vluchtwegen.

6 Samenvatting

FF Solutions heeft van gemeente Nijkerk opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Bizetlaan 2', te Nijkerk. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande bebouwing te slopen ten behoeve van nieuwbouw.

Het onderzoek heeft tot doel in te schatten of er binnen het onderzoeksgebied planten- en diersoorten aanwezig en-/of te verwachten zijn, die volgens de Ow een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de ingreep. Daarnaast heeft het onderzoek als doel in te schatten of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten, gebieden die deel uitmaken van NNN-gebieden of beschermde houtopstanden. Onderstaand een samenvatting met conclusies voor respectievelijk gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming.

Tab 6.0, Samenvatting met conclusies en adviezen voor gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming

Gebiedsbescherming		
Natura 2000-gebieden	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne of externe factoren. Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. ○ Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, met uitzondering van maatregelen in het kader van (mogelijke) stikstofdeposities.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Voor zekerheidstelling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving verwacht kan worden.
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Geen maatregelen noodzakelijk.
Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op nationale landschappen en nationale natuurgebieden, een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is als gevolg van de ontwikkeling mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige landschappen/habitattypen die als kernkwaliteit opgenomen zijn bij een nationaal landschap. ○ Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor nationale natuurgebieden of nationale landschappen, met uitzondering van maatregelen in het kader van (mogelijke) stikstofdeposities.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Voor zekerheidstelling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om effecten op stikstofgevoelige landschappen/habitattypen te toetsen (overeenkomstig met het advies bij Natura 2000-gebieden).
Ander beleidsmatig beschermd gebied	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot ander beleidsmatig beschermd gebied.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> ○ Geen maatregelen noodzakelijk.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Bronnen

Literatuur

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie november 2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. (2021). Vleermuisprotocol 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (z.d.). Indicatieve lijst Jaarrond beschermde vogelnesten.

Internet

Gebiedsbescherming:

<https://www.natura2000.nl/>

Soortenbescherming:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

<https://www.vlinderstichting.nl/>

<https://www.zoogdiervereniging.nl/>

<https://www.ndff.nl/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl/>

<https://www.ravon.nl/>

<https://www.sovon.nl/>

Overig:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

<https://www.pdok.nl/>

<https://www.provincie-utrecht.nl/>

<https://www.flevoland.nl/>

<https://www.noord-holland.nl/Home>

<https://www.fryslan.frl/>

<https://www.provinciegroningen.nl/>

<https://www.limburg.nl/>

<https://www.gelderland.nl/>

<https://www.zeeland.nl/>

<https://www.zuid-holland.nl/>

<https://www.provincie.drenthe.nl/>

<https://www.overijssel.nl/>

<https://www.brabant.nl/>

Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving

Deze bijlage gaat in op de natuurwetgeving waaraan de ingrepen binnen de projectlocatie worden getoetst. Hierbij zal gepoogd worden om de meest relevante stukken vanuit de wetgeving, welke voldoende zijn om de wetgeving te snappen, over te dragen.

Omgevingswet

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- o AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- o Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten

Er geldt een algemeen verbod binnen de Ow om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. Onderstaand een omschrijving van deze activiteiten.

Definitie Natura 2000-activiteit

Natura 2000-activiteit: activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Definitie flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit: activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een vergunningsvrij geval (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Om te bepalen of een project leidt tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, wordt in eerste opzet een voortoets uitgevoerd. Indien uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn, is een project vergunningplichtig en dient eerst een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow / art. 8.74b Bkl) gemaakt te worden. Indien er noodzaak is tot het nemen van mitigerende maatregelen (verzachtende maatregelen), maar er nog steeds significante gevolgen te verwachten zijn, dan kan een omgevingsvergunning voor het project worden verleend als een ADC-toets succesvol is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl).

De Ow neemt, zoals reeds benoemd, vergunningsvrije gevallen op waarvoor geen omgevingsvergunning aangevraagd hoeft te worden. Activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit (zie definitie). Vergunningsvrije activiteiten en activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, kunnen alsnog een gevolg hebben op deze gebieden (zij het niet significant). Alle activiteiten, waaronder activiteiten met gevolgen (niet zijnde significant), zijn gebonden aan de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

1. *Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;*
 - b. *wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.*

Opmerking: De term Natura 2000-activiteit geldt louter voor projecten, niet voor plannen (zie definitie). Een plan mag worden vastgelegd als middels een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow) de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet aantast (art. 10.24 Bkl).

Gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Binnen de Ow zijn regels opgenomen ter bescherming en instandhouding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het verbeteren en ontwikkelen van het NNN. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden. De omgevingsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de provincie stelt binnen haar grondgebied.

Gebiedsbescherming (Bijzondere natuurgebieden en landschappen)

Het Rijk kan bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen (art. 2.44, lid 2 Ow). De provincie kan in de omgevingsverordening bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Voor bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal, gelijk aan specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden), regels voor bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen zijn te vinden in de provinciale omgevingsverordening.

Beschermde houtopstanden

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. De regels voor het beschermen van houtopstanden staan beschreven in afd. 11.3 Bal.

Houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal), bestaande uit 10 are of meer óf bestaande uit bomenrijen met meer dan 20 bomen, worden beschermd van velling door een meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal). De regels gelden niet voor:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het is verboden om zonder een melding een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen (met uitzondering van periodiek vellen van vriend- of hakhout). De te maken melding dient ten minste 4 weken tot maximaal 1 jaar voorafgaand aan de velling uitgevoerd te worden (art. 11.126 Bal). In een omgevingsverordening kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld aan kapverboden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk geveld is, geldt de herplantplicht die binnen 3 jaar op dezelfde grond uitgevoerd dient te worden (aanvullende voorwaarden te lezen in Ow). Binnen de Ow zijn uitzondering en afwijkingen op de meld- en herplantplicht opgenomen.

Naast de meld- en herplantplicht, geldt tevens een specifieke zorgplicht voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbeplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Soortenbescherming

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Voor een flora- en fauna-activiteit (zie definitie) kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Vergunningplichtige flora- en fauna-activiteiten zijn beschreven in paragraaf 11.2.2 t/m 11.2.5 van Bal. Onderstaande wetgeving is van toepassing.

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

- 1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
- 2. Het verbod geldt niet, als:*
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - 1. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - 2. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
- 3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
 - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
 - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Binnen de Ow zijn uitzondering op de vergunningplicht en vergunningsvrije gevallen opgenomen (e.g. provinciaal vrijgestelde soorten en handelingen). Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan worden verleend als (par. 8.6.2 Bkl):

- Er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- De activiteit nodig is vanwege een wettelijk belang; en
- De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning dient onder andere aan natuurwaardenonderzoek aangeleverd te worden (par. 7.2.8a.2 Or).

Tijdens ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *De gene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*

Bijlage 3: Kernkwaliteiten nationale landschappen

Deze bijlage gaat in op de kernkwaliteiten van nationale landschappen. De kernkwaliteiten zijn per nationaal landschap opgesomd (zie ook; Ministerie van VROM, 2004).

Tab 7.0, Kernkwaliteiten nationale landschappen (bron: Ministerie van VROM)

Nationaal landschap	Kernkwaliteit(en)
1. Groene Hart	<p>De kernkwaliteiten van het Hollands-Utrechts veenweidegebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grote mate van openheid; ○ Strokenverkaveling met hoog percentage water-land; ○ Veenweidekarakter. <p>De kernkwaliteiten van de 'waarden' (Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Lopikerwaard):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verkavelingspatroon; ○ Groen karakter door beplante dijken en kades; ○ Grote mate van openheid. <p>De kernkwaliteiten van de plassen (met name de Vinkeveense, Loosdrechtse, Nieuwkoopse en Reeuwijkse plassen):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Besloten oeverwal met vele buitenplaatsen; ○ Open veenplassen; ○ Veenweidekarakter.
2. Middag-Humsterland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reliëf gevormd door terpen, kwelderruggen en dijken; ▪ Onregelmatige blokverkavelingspatroon; ▪ Grote mate van openheid.
3. Noordelijke Wouden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strokenverkaveling met een lengte-breedteverhouding van 3:1-5:1; ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Reliëf in de vorm van pingoruïnes en dijkwallen.
4. Westergo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extreme mate van openheid; ▪ Reliëf gevormd door terpen en kwelderruggen; ▪ Onregelmatig blokvormig en radiaal verkavelingspatroon.
5. Zuidwest-Friesland (Hemmen-Friese meren-Gaasterland)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Middeleeuwse verkaveling, waterlopen en meren; ▪ Reliëf in de vorm van stuwwallen en terpen.
6. Drentse Aa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Vrij meanderende beken; ▪ Samenhangend complex van essen, bossen, heides en moderne ontginningen.
7. IJsseldelta (Mastenbroek-Kampereiland)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oudste rationele geometrische verkaveling van Nederland; ▪ Grote mate van openheid; ▪ Reliëf in de vorm van huisterpen en kreekruggen.
8. Noordoost-Twente	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen en moderne ontginningen.
9. Graafschap	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote mate van kleinschaligheid; ▪ Het groene karakter (o.a. door buitenplaatsen); ▪ Kenmerkend waterhuishoudingsstelsel en -patroon.
10. Achterhoek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Microreliëf door essen en 'eenmansessen'.
11. Gelderse Poort	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Het groene karakter; ▪ Reliëf door oeverwallen en dijken.
12. Veluwe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Actieve stuifzanden; ▪ De grote en aaneengeslotenheid van het bos.
13. Rivierengebied	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Samenhangend stelsel van rivier-uiteerwaard-oeverwal-kom; ▪ Samenhangend stelsel van hoge stuwwal-flank-kwelzone-oeverwal-rivier.

14. Noord-Hollands Midden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grote openheid; ▪ Geometrische inrichtingspatroon in droogmakerijen; ▪ Strokenverkaveling.
15. Zuidwest-Zeeland	<p>De kernkwaliteiten van Walcheren:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kleinschalige openheid; ○ Groen karakter; ○ Reliëf door duinen, kreekruigen, kommen en vlietbergen. <p>De kernkwaliteiten van de Zak van Zuid-Beveland:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Groen karakter door fijnmazige kleinschaligheid; ○ Polderpatroon; ○ Kreekrestanten. <p>De kernkwaliteiten van West-Zeeuws-Vlaanderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Polderpatroon met geulensysteem; ○ Overgang van zandige kust, via kleipolders, naar dekzandgebied, met verschillende mate van openheid ○ Verdedigingswerken.
16. Groene Woud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het groene karakter; ▪ Kleinschalige openheid; ▪ Samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides.
17. Heuvelland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schaalcontrast van zeer open naar besloten; ▪ Groene karakter; ▪ Reliëf.
18. Arkemheen-Eemland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extreme openheid; ▪ Slagenverkaveling; ▪ Veenweidekarakter.
19. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groen en overwegend rustig karakter; ▪ Openheid.
20. De Stelling van Amsterdam (SvA)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; ▪ Groene en relatief 'stille' ring rond Amsterdam; ▪ Relatief grote openheid.